

ข้อสังเกตเกี่ยวกับการแปล “พจนานุกรมไทย-จีน” — พินิจพิเคราะห์ร่วมกับคุณเจียรชัย เอี่ยมวรเมธ

เฉิน หรงหลิน

สำนักวิชาจีนวิทยา มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง เชียงราย 57100

อีเมล: cenrongl@163.com

บทคัดย่อ

ในช่วงระยะเวลาหลายปีมานี้ การเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยเป็นที่นิยมแพร่หลายอย่างมาก รวมทั้งจำนวนผู้เรียนภาษาจีนในประเทศไทยนั้นก็มีจำนวนเพิ่มขึ้นกว่าล้านคน นอกจากนี้ยังมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง คุณเจียรชัย เอี่ยมวรเมธ ผู้ซึ่งมีประสบการณ์ด้านภาษาจีนมาเป็นระยะเวลาหลายปี ได้เรียบเรียง “พจนานุกรมจีน-ไทย” ขึ้น โดยพจนานุกรมฉบับดังกล่าวมีบทบาทสำคัญยิ่งทั้งในด้านการส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย และการเผยแพร่วัฒนธรรมจีน แต่ทว่าในฐานะที่พจนานุกรมดังกล่าวเป็นตำราเพื่อการเรียนรู้ ดังนั้นจึงควรมีจุดเด่น ไม่ว่าจะเป็นในด้านความถูกต้องชัดเจน รูปแบบที่กระชับ การรวบรวมคำศัพท์ที่ถูกต้องแม่นยำ มีคำอธิบายที่ถูกต้อง รวมทั้งการยกตัวอย่างที่ง่ายต่อการนำไปใช้ เป็นต้น ในระหว่างที่ผู้เขียนได้เปิดอ่าน “พจนานุกรมจีน-ไทย” นั้น ได้พบกับข้อผิดพลาดในการอธิบายความหมายคำศัพท์ที่ไม่ถูกต้องของคุณเจียรชัยโดยบังเอิญ บางจุดเกิดจากความเข้าใจผิดในภาษาต้นฉบับ ยกตัวอย่างเช่น “安～能若无其事” แปลว่า “ทำอย่างไรจึงจะตั้งสติได้ล่ะ” ซึ่งเป็นการแปลที่ไม่ถูกต้อง เนื่องจากผู้เขียนเข้าใจภาษาต้นฉบับผิด จึงควรแปลว่า “จะทำเป็นไม่รู้ไม่ชี้ได้อย่างไรล่ะ” เป็นต้น ด้วยเหตุนี้เพื่อเป็นการแสดงความรับผิดชอบ ต่อสังคม ผู้เขียนจึงขอตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับข้อผิดพลาดบางประการที่ปรากฏในพจนานุกรมเล่มนี้ และถือโอกาสนี้ร่วมปรึกษาหารือเพื่อวิเคราะห์ปัญหาดังกล่าวร่วมกับคุณเจียรชัย รวมทั้งยินดีน้อมรับคำวิจารณ์จากผู้รู้ทั้งในและต่างประเทศ

คำสำคัญ: พจนานุกรมจีน-ไทย; คำแปล; ข้อสังเกต; ปรึกษาหารือ

Some Questionable The Translations of "Modern Chinese Dictionary" — Discussion with Mr. Yang Hanchuan

Cen Ronglin

School of Sinology, Mae Fah Luang University, Chiang Rai, 57100, Thailand

Email: cenrongl@163.com

Abstract

In recent years, Chinese teaching has just been unfolding in Thailand. The number of students studying Chinese language in Thailand is over one million and still growing rapidly. With years of hard work, Mr. Yang Hanchuan compiled *Modern Chinese and Thai Dictionary*. It promoted development of Chinese teaching in Thailand greatly as well as spreading Chinese culture. As a tool for users, a dictionary should have a clear purpose, close style, precisely words collecting, accurate notes and succinct examples. *Modern Chinese and Thai Dictionary*, however, has some problems in its notes accurate. The translation of some parts take the words too literally but not the same as original. These problems may give rise to misunderstanding for its users. Therefore, I questioned the problems in this paper and the discussion with Mr. Yang Hanchuan. I hope this paper could suggest the right way to the dictionary compiling and improvement of the next editor.

Key words: *Modern Chinese and Thai Dictionary*; Translation; Question; Discussion

《现代汉泰词典》译文质疑 ——与杨汉川先生商榷

岑容林

清莱皇太后大学汉学院，清莱，57100，泰国

电子邮箱：cenrongl@163.com

摘要

近几年来，泰国的汉语教学处于方兴未艾的状态，学习汉语的人数达百万之多¹，而且还有不断增长的趋势，杨汉川先生（เจียรชัย เอี่ยมวรเมธ）经过许多年的辛勤耕耘，编译出版了《现代汉泰词典》。毋庸置疑，该词典在推动泰国的汉语教学，传播中华文化等方面发挥了巨大的作用。但作为工具书的词典，它应具备宗旨明确、体例严密、收词精当、注释准确、举例简练等特点。笔者在翻阅《现代汉泰词典》的过程中，无意中发现杨汉川先生在注释准确方面尚存在不少问题，有些内容是属于望文生义的解读，产生了偏误，如：安 ～能若无其事？ทำอย่างไรจึงจะตั้งสติได้ละ 上述的译文是错误的，其要害是译者对文中的“若无其事”的意思没看懂所导致的。这句话的准确译文应该是：จะทำไมเป็นไม่รู้ไม่ชี้ได้อย่างไรละ 或 จะทำหน้าตาเฉยได้อย่างไรละ。出于对社会负责，针对《现代汉泰词典》中出现的问题提出质疑，与杨汉川先生商榷，也请海内外方家指正。

关键词：《现代汉语词典》；译文；质疑；商榷

¹ 引自孔子学院总部驻曼谷代处的代表庞利女士在 2012 年 3 月 5 日在曼谷代表处召开的孔子学院中方院长会议上的讲话。

近几年来，泰国的汉语教学处于方兴未艾的状态，学习汉语的人数达百万之多，而且还有不断增长的趋势。杨汉川先生（เจียรชัย เอี่ยมวรเมธ）经过多年的辛勤耕耘，编译了《现代汉泰词典》，并通过泰国曼谷銮汕（รวมสาส์น）出版，由于需求量大，所以一版再版。毋庸置疑，该词典在推动泰国的汉语教学，传播中华文化等方面发挥了巨大的作用，产生了很大的社会影响。

然而作为工具书的词典，它具备宗旨明确，体例严密，收词精当、注释准确、举例简练的特点。笔者在翻阅《现代汉泰词典》的过程中，无意中发现杨汉川先生在注释准确方面尚存在不少问题，有些内容是属于想当然或望文生义式的解读，出现了偏误，甚至会误导读者。

出于对社会负责及做人的良知，以下针对《现代汉泰词典》中出现的问题，发表个人拙见，指出译文中笔者以为不确切或欠妥之处，文中一律使用简化汉字，为方便起见，行文中不加注汉语拼音。具体行文顺序为：先是《现代汉泰词典》原词条及所在页码¹。次文为杨先生的译文，末为笔者按语。以求教于杨先生，并望海内外方家教正。

为了便于读者阅读，笔者对所发现的错误将分成 4 类来归纳概述，即：1. 对原文的理解有误；2. 注释语用词不够准确；3. 属于笔误；4. 其他

¹ 以泰国曼谷銮汕 1977 出版有限公司出版的《现代汉泰词典》佛历 2535 年版为准。

一、对原文的理解有误

1. 安² (P5) ~能若无其事? ทำอย่างไรจึงจะตั้งสติได้ละ

上述的译文是错误的，其要害是译者对文中的“若无其事”的意思没弄懂所导致的。“若无其事”的意思是好像没有那么回事似的，形容不动声色或漠不关心。泰语可以译为: ดีหน้าตาย; ทำหน้าตาเฉย; ทำเป็นไม่รู้ไม่ชี้; 因此，这句话的准确译文应该是: จะทำเป็นไม่รู้ไม่ชี้ได้อย่างไรละ หรือ จะทำหน้าตาเฉยได้อย่างไรละ。

2. 巴¹ (P14) 前不~村，后不~店 ช้างหน้าก็ไม่ติดกับหมู่บ้าน ช้างหลังก็ไม่ติดกับร้านค้า

上述的译文前半句是对的，下半句是错的，这里的“店”不是指商店，而是指旅店或客栈，故后半句应译成: ช้างหลังก็ไม่ติดกับโรงแรม。

3. 板栗 (P26) ผลของต้นหลี่ ลูกหลี่

译文是错误的，准确的译文是: เกาลัด。

4. 鲍鱼¹ (P38) 如入~之肆 (铺子)，久而不闻其臭 เหมือนกับเข้าร้านปลาเค็ม ไม่ได้กลิ่นตั้งนาน

译文的前半句是对的，但下半句是错的，应译成: พออยู่เวลานานเข้าก็จะไม่รู้สึกลิ่นเหม็นของมัน。全句变成: เหมือนกับเข้าร้านปลาเค็ม พออยู่เวลานานเข้าก็จะไม่รู้สึกลิ่นเหม็นของมัน

5. 不便 (P79) 他是病人，~给他油腻的东西吃。เขาเป็นคนไข้ ก็ช่วยอำนวยความสะดวกให้เขากินอาหารที่เป็นมันหน่อย。

很显然，上述的译法是完全错误的，跟原文的意思正好相反，准确的译法应该是: เขาเป็นคนไข้ ไม่เหมาะที่จะให้เขากินอาหารที่เป็นมัน

6. 裁 (P92) 制～ บังคับ

“บังคับ” 没有制裁的意思，应译为：คว่ำบาตร, ลงโทษ。

7. 蚕豆 (P94) ถั่วไหม, ……

这是典型的望文生义的译法。译者可能理解“黄豆”可以译成“ถั่วเหลือง”，“绿豆”可以译成“ถั่วเขียว”，所以“蚕豆”便译成“ถั่วไหม”。实际上准确的译文是：ถั่วปากอ้า。

8. 操 (P98) 工间～ ฝึกงานในโรงงาน

这样的译法是完全错误的。“工间操”的意思是指机关和企业中的工作人员每天在工作时间内抽出一定的时间来集体做的体操，因此应译为：การท่ายบริหารระหว่างพักการทำงาน。

9. 吃力 (P132) ～不讨好 มันเปลืองแรงเอามาก ๆ ที่เดียว, ชมเชย

上述的译文不通，应改译成：สิ้นเปลืองกำลังเป็นอย่างมาก แต่กลับไม่ได้รับการชมเชยใด ๆ。

10. 出 (P143) ～门 ออกประตู ออกทางประตู

上述的译法纯属望文生义。这里的“出门”是指“外出”，“离开家”，所以应译成“ออกจากบ้าน”，“ออกไปข้างนอก”。其实译者在译“出门”一词时。（P145），就译得不错。

～活儿 อาชีพที่ทำการผลิต

这种译法纯属牛头不对马嘴，令人不知所云，正确的译法是“ทำงานได้ผล....”

11. 脆生 (P171) 凉拌黄瓜，又～又爽口 แต่งเหลืองที่แซ่เย็น ทั้งกรอบทั้งอร่อย

上述译文中的“แต่งเหลือง”要用“แตงกวา”一词取代之。这炮仗的声音可真～！เสียงของสงครามปืนใหญ่นี้ช่างดังสดใสเสียจริง ๆ

上述译文中译者将“炮仗”一词译成“สงครามปืนใหญ่”显然是错误的。在汉语里“炮仗”、“爆竹”都是同一个意思，即“ประทัด”，据此，上述译文应译成：เสียงประทัดนี้ช่างดังสดใสเสียจริง ๆ。

12. 搭手 (P175) 搭不上手 ไม่ออกแรงช่วย

上述译文是错误的，因为“搭不上手”在汉语里的意思是主观上是不愿意帮忙的，但不知道怎么帮好。如果译成“ไม่ออกแรงช่วย”就意味着不想帮忙，正确的译法应该是：“ไม่รู้จะช่วยอย่างไร”。

13. 大 (P181) ～手～脚 มือใหญ่เท้าใหญ่

这是典型的望文生义的译法，这里的“大手大脚”是句成语，形容花钱、用东西没有节制，因此应译成：สุรุ่ยสุร่าย; มือเติบ。

14. 倒^๒ (P204) 你～去不去呀! คุณก็ลองไปดูซิครับ!

上述的译法离本意相去甚远，“你倒去不去呀！”，在汉语里是表示追问，带有不耐烦的语气，因此应译成：“(ถ้าจั้น) คุณจะไปหรือไม่ไป”。

15. 道 (P205) 下水～ ทางลงน้ำ

这种译法也属望文生义，这里的“下水道”指的是排污管道，因此应译为“ท่อระบายน้ำโสโครก”。

養生之～ วิธีการเลี้ยงสิ่งมีชีวิต

译者对“养生”一词的意思没有弄懂，“养生”是指“保养身体”，而不是指“เลี้ยงสิ่งมีชีวิต”，因此正确的译法是“วิธีการรักษาสุขภาพ”或“วิธีการบำรุงสุขภาพ”。

16. 垫子 (P225) 草～ หญ้ารอง

这也是属于望文生义的译法，“草垫子”是指用稻草做的垫子，因此准确的译法应是：เบาะที่ทำด้วยฟาง。

17 动 (P235) 风吹草～ ลมพัดหญ้าก็ขยับ

“风吹草动”是句成语，表示有轻微的变故。准确的译法是：ลมพัดใบหญ้าไหว, อุปมาว่าเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงเล็กน้อย; 在这里之所以用“ไหว”而不用“ขยับ”，是因为这里的“动”是“晃动”或“摇动”，而不是“移动”或“挪动”

18. 对 (P248) ～个火儿 ไฟคู่หนึ่ง

上述的译法是错误的。因为“对个火儿”是指吸烟的人借别人吸烟时将自己的烟点燃，不是指“成双”、“成对”，笔者认为应译成：ขอติดไฟ (บุหรี) หน่อย; ขอไฟแช็กหน่อย。

19. 肥 (P280) ～肉 เนื้ออ้วน

一般来说“肥”与“瘦”是相对的，如果可以将“肥肉”译成“เนื้ออ้วน”的话，那“瘦肉”不就可以译成“เนื้อผอม”了吗！显然是不通的。所以这里的“肥肉”只能译成：เนื้อติดมัน เนื้อที่มีไขมันมาก。“瘦肉”译成“เนื้อแดง”。

20. 分心 (P284) 孩子多～ เด็กไม่มีสมาธิ

这句话没译对，正确的译法应是：มีลูกมากจะทำให้จิตใจหั่นเหว; มีลูกมากจะทำให้จิตใจยุ่งเหยิง。

21. 焚 (P285) 玩火自～ ถูกไฟลวกเอาเพราะเล่นกับไฟ

“玩火自焚”是句成语，比喻干冒险或害人的事，结果受害的还是自己。所以译成：เล่นกับไฟกลับถูกไฟเผาเอง 更好些。

22. 焚膏继晷 (P285) มุมานะทำงานหรือศึกษา

“焚膏继晷”是句成语，为了使读者更加明白其含意，笔者认为应对其作些解释，膏指油脂，晷指日影比喻时光。点上油灯，接续日光。形容夜以继日地工作或读书。因此可以译成：จุดตะเกียงแทนแสงอาทิตย์ เพื่อความสว่างในการทำงานหรือเรียนหนังสือ หมายความว่าขยันมันเพียรตลอดวันตลอดคืน; ทำงานหรืออ่านหนังสืออย่างหามรุ่งหามค่ำ。

23. 丰 (P287) 人寿年～ อายุยืนยาว

“人寿年丰”是句成语，指人健康、年成好，形容生活安康美好。因此，应译成：ผลการเก็บเกี่ยวของปีดีมาก ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนสมบูรณ์พูนสุข。

24. 风声鹤唳 (P290) สถานการณ์คับขัน, สถานการณ์อันตรายมาก

上述的译法不正确，“风声鹤唳”这句成语的由来是：前秦苻坚领兵进攻东晋，大败而逃，溃兵听到风声和鹤叫，都疑心是追兵（见于《晋书·谢玄传》）。形容惊慌疑惧。所以可以译成：ตื่นตูมหวาดหวั่นไปเอง มีประวัติครั้งนี้ทหารของ 苻坚 รบกับทหารของ 谢玄 ผลสุดท้ายทหารของฝ่าย 苻坚 พ่ายแพ้จึงต้องหนี เข้าป่าเข้าดงไป ในระหว่างที่วิ่งหนีนั้น เมื่อได้ยินเสียงลมพัดของต้นไม้และเสียงนกกระเรียนร้องก็แน่ใจว่าเป็นทหารของฝ่าย 谢玄 ไล่ติดตามมา จึงต้องหนีและหวาดหวั่นตลอดไป。

25. 风味 (P290) 家乡～กลิ่นไอของบ้านเกิดเมืองนอน

“风味”在这里是指有特色的饭菜，即รสชาติของอาหารที่โอชะ，“กลิ่นไอ”是指气味、气息，是靠鼻子闻出来的，而“รสชาติ”是靠舌头品尝出来的。因此“家乡风味”应译成：รสชาติอาหารของบ้านเกิดเมืองนอน；รสชาติอาหารท้องถิ่น。

江南～กลิ่นไอของเจียนหนาน

“江南”在这里是指长江以南，同样的道理，“江南风味”是指长江以南有特色的饭菜，因此应译成：รสชาติอาหารทางใต้ของแม่น้ำแยงซี，此外“江南”如果用泰语音译应译成：เจียงหนาน，而不是เจียนหนาน。

26. 缝 (P293) 见～插针 พอเห็นร่องก็ปักเข็ม

“见缝插针”是句成语，比喻尽量利用一切可以利用的空间或时间，因此在原有的基础上补译：อุปมาว่าพยายามใช้เวลาหรือที่ว่างให้เป็นประโยชน์เต็มที่。

27. 妇 (P301) 少～แม่ลูกอ่อน

这种译法是完全错误的，少妇是指年轻已婚的女子，应译成：หญิงวัยสาวที่แต่งงานไปแล้ว。

28. 副¹ (P304) 大～ผู้ช่วยผู้กอง 二～ผู้ช่วยมือสอง

上述的译法不对。大副是指轮船上船长的主要助手，驾驶工作的负责人。大副之下有时还有二副和三副。正确的译法应该是：大副“ตันหน”；二副“ตันหนที่หนึ่ง”；三副“ตันหนที่สอง”。

～作用 ปฏิกริยาแทรกซ้อน

一般应译成：ผลแทรกซ้อน；ผลข้างเคียง。

29. 刚刚 (P316) ～出屉儿的包子 กระเป๋าทิ้งจะดึงออกจากลิ้นชัก

这种译法跟原句的意思简直是风牛马不相及，太离谱了。其根本原因是译者没弄懂“屉儿”和“包子”的真正含义是什么。其实“屉儿”在这里是指用来蒸食物的笼屉，泰语叫 “ซึ่งนั่ง” 而不是抽屉 “ลิ้นชัก”，“包子” 在这里是指用面做皮、用菜、肉或糖等做馅儿蒸熟的食品，泰语叫 “ซาลาเปา”，而不是只普通的提包（กระเป๋）。所以上述这句话的正确译法是：ซาลาเปาทิ้งซึ่งนั่งจากซึ่งนั่ง。

30. 革 (P325) 改～ เปลี่ยนแปลงใหม่

在此，还应补译上：“ปฏิรูป” 一词。

洗心～面 ทาหน้าปะแป้งใหม่

这种译法是错误的。因为“洗心革面”是用来比喻彻底悔改，应译成：กลับเนื้อกลับตัวใหม่。

31. 工¹ (P333) 勤～俭学 มุมานะทำงานและศึกษาหาความรู้ด้วยความประหยัด

上述的译文是错误的，，说明译者不懂“勤工俭学”是什么意思，其实它是指“利用学习以外的时间参加劳动，把劳动所得作为学习、生活费用”。因此应译成：ใช้นอกชั่วโมงเรียนไปทำงานหาเงินเพื่อช่วยค่าเล่าเรียน。

动～ ลงมือทำงาน

准确的译法是：เริ่มดำเนินการก่อสร้าง。

32. 怪¹ (P355) 少见多～ มีน้อยก็แปลกมาก

这又是望文生义的译法。“少见多怪”是指由于见闻少，遇到平常的事情也感到奇怪。因此，应译成：รู้น้อยเห็นน้อย จึงเห็นเรื่องธรรมดาเป็นเรื่องประหลาด。

33. 归里包堆 (P366) 家里头～就是他爱人跟一个老太太 ครอบครัวของเขารวมแล้วก็เขานั่นแหละเป็นคนชอบติดคุณยาย

这句话没译对，正确的译法是：ครอบครัวของเขารวมแล้วก็มีแค่สองคน (อยู่บ้าน) เท่านั้นเอง นั่นคือภรรยาเขาและคุณยาย。

34. 过 (P374) ～年 ผ่านปีเก่า ～节 ผ่านเทศกาล

译者在这里用“ผ่าน”是不恰当的，要用“ฉลอง”才比较恰当。尤其在中国“过年”是指欢度春节。所以上述两个短语的准确译法是：“ฉลองวันขึ้นปีใหม่、ฉลองวันตรุษจีน”；“ฉลองเทศกาล”。

～油肉 ผ่านน้ำมัน

这种译法词不达意，而且还将“肉”这个词漏译了，“过油肉”是指在烧开的油锅里用较快的速度煎肉。所以应译成：ทอดเนื้อด้วยน้ำมันร้อนบนกระทะ。

35. 过于 (P377) ～着急 ห่วงเกินไป

笔者认为在这里用“ห่วง”不恰当，因“ห่วง”带有“惦念”、“担心”、“担忧”的意思，没有着急的意思，准确的译法应该是：รีบร้อนเกินไป。

36. 寒碜 (P383) 这孩子长得真不～ เด็กคนนี้หน้าตาอัปลักษณ์

译者这样一译意思跟原句完全相反了，变成了“这孩子长得寒碜”。

笔者认为准确的译法是 หน้าตาเด็กคนนี้ไม่เลวทีเดียว。

37. 贺 (P398) ～礼 พิธีอวยพร

这里的“礼” 不是指 “พิธี”， 是指祝贺时赠送的礼物， 所以应改译成：“ของขวัญอวยพร”。其实译者在同一页译“贺礼”一词就译得很好。

38. 红茶 (P404) ชาแดง

这是望文生义的译法，准确的译法是：ชาแดง;ชาฝรั่ง。

39. 互 (P415) ～通有无 ส่งข่าวแก่กันว่ามีหรือไม่มี

译者将“通”理解为“通讯”了，其实“互通有无”是指互相交换各自需要的东西或物品。因此应译成：“แลกเปลี่ยนสิ่งของที่ต่างฝ่ายต่างต้องการ”。

40. 花灯 (P418) 闹～ ก่อเหตุร้ายในวันเทศกาลประชันโคมไฟ

上述的译文是错误的，其要害是译者对“闹”字完全理解错了，“闹”在这里不是胡闹、捣乱或制造恐怖，而是开心、欢乐、愉快的意思。即欢度花灯节。正确的译法是：สนุกสนานร่าเริงกันในวันเทศกาลประชันโคมไฟ。译者上述的译法将喜剧变成悲剧，意思完全相反。

41. 滑溜 (P421) ～里脊 ซีโครงชุบแป้ง

这样译是完全错误的。首先“滑溜”是一种烹调方法，把肉、鱼等切好，用芡粉拌匀，用油炒，加葱、蒜等佐料，再勾上芡，使汁变稠。

“里脊”是指“เนื้อสันใน”，“ซีโครง”是“排骨”或叫“肋骨”。因此正确的译法应是：ผัดเนื้อสันในหมูชุบแป้งด้วยน้ำมันร้อนในกระทะอย่างรวดเร็ว。

42. 口 (P575) ～外 ด้านโข่วไ่ว่

这里的“口外”是指张家口 (zhāngjiā kǒu) 北部地区，所以可以译成：ด้านเหนือของด่านจางเจียโข่ว 或：พื้นที่ทางเหนือของด่านจางเจียโข่ว。

～蘑 ด้านโข่วหม่อ

这样译是完全错误的，因为“口蘑”是指张家口一带出产的蘑菇 (เห็ด)，因此应译成：เห็ดที่ผลิตจากพื้นที่จางเจียโข่ว。

～碱 ด้านโข่วเจียน

同样的道理，这里的“碱”不是指地名而是指产品即“ด่าง”，是指出产在西北地区的碱，过去多以张家口、古北口一带为集散地。因此应译成：ด่างที่ผลิตจากพื้นที่ทางภาคตะวันตกเฉียงเหนือของจีน。

西～羊皮 ด้านซีโข่วหยางผิ

跟前两例是同样的道理，这里的“羊皮”不是指地名，而是指产品，即“หนังแกะ”，是指出产在西口地区的羊皮，西口是指陕西、山西和内蒙古三省交界的地方，因此应译成 หนังแกะที่ผลิตจากพื้นที่ซีโข่ว。

43. 铃 (P647) 哑～ กระดิ่งใบ้

这又属于望文生义的译法，“哑铃”是体育运动的辅助器械，用木头或铁等制成，两头呈球形，中间较细，用手握住做各种动作。准确的意思应译成：“ลูกตุ้มหนัก”；其实译者在译“哑铃” (P1221) 就译得很好。

44. 卖 (P680) 一卖：一～炒腰花 ผัดเอวดอกไม้อาจานหนึ่ง

这又是望文生义译法的典型例子，实在太离谱了。在中国旧时的饭馆中，称一个菜为一卖，所以“一盘炒腰花：也可以称之为“一卖炒腰花”。

译者之所以译得如此荒唐，是因为根本没弄懂“腰花”是什么意思，想当然地将其译成“เอวดอกไม้”。“腰花”是指做菜用的猪、羊等的腰子，คือ “ไต” นั่นเอง，潮州话将其叫做“เซ่งจี”。所以“一卖炒腰花”应译为：“ผัดเซ่งจีจานหนึ่ง”。

45. 深 (P920) 只要功夫～，铁杵磨成针 ขอให้ฝึมืออย่างลึกล้าเท่านั้น แม้แต่ท่อนเหล็กก็สามารถฝนให้เป็นเข็มได้

“只要功夫深，铁杵磨成针”这句成语是比喻人“只要有毅力，肯下功夫，多么难的事也能做成功”。为此，在这里“只要功夫深”这句话应译为“ขอให้มีความเต็ดเดียวแน่วแน่และความพยายามเพียงพอเท่านั้น” แม้แต่เหล็กก็สามารถฝนให้เป็นเข็มได้。但译者把“只要功夫深”错误地直译为“ขอให้ฝึมืออย่างลึกล้าเท่านั้น”，这也是望文生义的译法。

46. 头 (P1054) 苗～ กล้า

这又是望文生义的译法，这里的“苗头”是指略微显露的发展的趋势或情况。因此应译成：“เค้า”或“แนวโน้มของเหตุการณ์”。

尝了甜～儿 ได้ชิมส่วนที่หวาน

一般来说，“甜头儿”有两层意思：1. 微甜的味道，泛指好吃的味道；2. 好处，利益（多指引诱人的），因此“尝了甜头儿”在这里要译成：“ได้ชิมรสชาติที่หวาน”；“ประโยชน์ (ส่วนมากมายถึงล่อใจคน)”。

47. 透 (P1057) 一点就～ อีกนิดเดียวก็จะทะลุหมด

这样的译法是完全错误的。要害在于译者对“点”和“透”的理解都是错误的，“点”在这里不是指量词“一点点”，而是“动词”是指“指点”、“点拨”的意思。“透”也不是指“通透”，而是指“彻底明白”。

另外“一点就透”这句短语的结构是来自“一…就…”的这样一种结构，如：“一学就会”、“一教就懂”等。因此“一点就透”应译成：“พอให้คำชี้แนะก็เข้าใจอย่างกระจ่างแจ้ง”。

48. 污 (P1106) 去～粉 เอาแป้งที่สกปรกออก

这又是望文生义的译法，“去污粉”是一种洗涤剂，应译成：“ผงจัดคราบ”或“ผงจัดคราบน้ำมัน”。

49. 吸 (P1123) ～烟 สูบเอาควันเข้า

这也是望文生义的译法，应译成：“สูบบุหรี่”。

50. 衔² (P1146) 头～ อันดับที่หนึ่ง

这样译是完全错误的。“头衔”是指官衔、学衔等称号，正确的应译成：“ยศของข้าราชการ, บรรดาศักดิ์; ปริญาทางด้านวิชาการ”。

51. 显微镜 (P1147) แว่นขยาย; กล้องขยาย

译得不对，“แว่นขยาย”是“放大镜”，不是“显微镜”，准确的译法是：“กล้องจุลทรรศน์”。

52. 针 (P1385) 松～ สนเข็ม

这也是望文生义的译法，“松针”是指“松树的叶子”，因其长的尖像针一样，所以人们称其为“松针”，应译成：“ใบสน”或“ใบของต้นสน”。

毛线～ เข็มด้ายขนสัตว์

这种译法同样属于望文生义的译法，其实“毛线针”是指用来织毛衣的针。因此应译成：“เข็มที่ใช้ถักเสื้อไหมพรม”。

53. 之 (P1397) 求～不得 จะขอร้องเขาก็ไม่ได้

这种译法同样是犯了望文生义的错误。“求之不得”的意思是想找都找不到（多用于意外地得到时）。因此，可以译成：“อยากได้เต็มแก่”；“หาที่ไหนได้”。

54. 把子¹ (P17) 一～韭菜 ผักจิวไฉ่มัดหนึ่ง

据笔者所知，有关“韭菜”一词在有关的词典里或日常生活中，都是用潮州话“ก้วยซ่าย”一词来表达，未曾见到有“จิวไฉ่”这一说。

二、注释语用词不够准确

1. 爆¹ (P14) ～饮～食 กินอย่างมโหฬาร

译的不够准确，暴饮暴食是句成语，有狼吞虎咽，贪馋地吃喝的意思，应译成：สวาปาม 更好些。

2. 卑 (P39) ～词厚礼 พุดจาถ่อมตัวแต่มีมารยาทงดงาม

这句话译得不准确，“厚礼”中的“礼”不是指“礼貌”，而是指“礼物”，总的意思是说谦恭的话，送厚重的礼。形容对人有所求的情状。因此整句话应译成：พุดจาถ่อมตนและให้ของขวัญอันล้ำค่า。

3. 本科 (P45)

สาขาวิชาสำคัญ (ซึ่งแตกต่างจาก “预科” อาทิต) “本科”并非是“สาขาวิชาสำคัญ”，而是ปริญญาตรี。

4. 宾 (P67) ～至如归 แยกมาอย่างหนาแน่นเหมือนกับแขกที่กลับไป

“宾至如归”是句成语，其意思是说客人到了这里就像回到自己的家一样。形容招待客人热情周到。所以，准确的译文应是：แขกได้รับการต้อนรับ

อย่างอบอุ่นเหมือนอยู่บ้านตนเอง。其实译者在同一页翻译【宾至如归】时就译得很好，在《现代汉泰词典》里，像这种首尾不呼应前后矛盾的例子还有很多。

5. 材 (P91) 教～ เนื้อหาในการสอน

教材应译成 ตำรา, บทเรียน 更好些。

6. 产 (P109) 房～ ตึกอันเป็นทรัพย์สิน

这样译尚不够准确，房产是指个人或团体保有所有权的房屋，笔者认为统译为：อสังหาริมทรัพย์ 更好些。

7. 长年累月 (P112) ～没修理，门上的油漆都剥落了。ไม่มีการซ่อมแซมบุรณะเป็นเวลานานปี น้ำมันที่ทาที่ประตูก็หลุดร่วงลงหมดแล้ว。

译文中“油漆”一词译作“น้ำมัน”似欠妥，译作“สี”或“สีท”更好些。

8. 程度 (P130) 天气虽冷，还没有到上冻的～。ถึงแม้ว่าอากาศจะหนาวก็ตาม แต่ก็ยังไม่ถึงระดับจะหนาวจนตัวแข็ง。

在上述的译文中用“ตัวแข็ง”一词欠妥，因为“ตัวแข็ง”有“身体僵硬”的意思，但“上冻”一词指的是“น้ำกลายเป็นน้ำแข็ง”或“(ดินแข็งตัวเพราะอากาศหนาว)”。因此，上述译文的后半句可以译作 แต่ก็ยังไม่ถึงระดับน้ำจะแข็งตัวเป็นน้ำแข็ง。

9. 吃¹ (P131) ～瓦片儿 ยังชีพโดยการหากินกับกระเบื้อง

上述译文尚不够准确，因为“吃瓦片儿”是指依靠出租房子来维持生活，因此译成：ยังชีพโดยการหากินกับกระเบื้อง อุปมาว่าเช่าบ้านให้ผู้อื่นอยู่โดยการเก็บค่าเช่าบ้านเพื่อการยังชีพ 显得更完整些。

10. 吃重 (P132) 搞翻译, 对我来讲, 是很~的事 การทำงานแปลนี้ กล่าวในด้านตัวผมแล้ว มันเป็นงานที่หนักมาก (หรือกินแรงมาก)

在上述的译文中, 用“สำหรับผมแล้ว”来取代“กล่าวในด้านตัวผมแล้ว”显得更好些。

11. 驰骋 (P134) ~文坛 ห้อยตะปึงในวงการวรรณคดี

上述的译文中用“ห้อยตะปึง”不太适合, 因为驰骋文坛, 不是指一般的奔跑或奔驰, 而是指某个人在文坛中有名气, 是举足轻重的人物, 所以应译成: เป็นบุคคลที่ทราบกันดีในวงการวรรณคดี; มีบทบาทเด่นในวงการวรรณคดี。

12. 冲刷 (P137) 岩石上有被洪水~过的痕迹 บนพื้นผิวน้ำร่องรอยที่ถูกอุทกภัยไหลเซาะ

在上述的译文中, 笔者认为应用“น้ำป่า”代取“อุทกภัย”更恰当些。

13. 充 (P137) 打肿脸~胖子 ตีหน้าตัวเองให้บวมเพื่อปลอมแปลงเป็นคนอ้วน

“打肿脸充胖子”是句成语, 其意思是比喻宁可付出代价而硬要充作了不起。因此, 应在原译文的基础上再补充“หมายความว่ายอมเสียหายบางอย่างไปเพื่อแสดงว่าตนเก่ง”。

14. 充沛 (P138) 雨水~ น้ำฝนที่มีอย่างเต็มที่

上述译文改为“มีน้ำฝนที่อุดมสมบูรณ์”更为准确。

15. 畜生 (P151) สัตว์, ไอ้สัตว์ (เป็นคำสำหรับใช้ด่าคน)

笔者认为在此基础上还可补充: สัตว์เดรัจฉาน 或 สัตว์เดียรัจฉาน。

16. 窗 (P155) ~明几净 หน้าต่างที่ใสสถานที่สะอาด

上述的译文不够准确, 因为“窗明几净”这句成语形容屋里明亮整洁。窗指窗户, 几指桌子, 所以应译成“หน้าต่างที่สว่างและโต๊ะที่สะอาด” บรรยายหมายถึงภายในห้องสะอาดสะอ้านไปหมด。

17. 错 (P174) 今年的收成～不了。ผลการเก็บเกี่ยวในปีนี้จะเลวไม่ได้

上述的译文中的“เลวไม่ได้”改译成：“จะได้ผลดีเลยทีเดียว”更恰当些。
全句变成：ผลการเก็บเกี่ยวในปีนี้จะได้ผลดีเลยทีเดียว。

18. 搭 (P175) 前言不～后语 คำพูดตอนหน้าไม่สัมพันธ์คล้องจองกับคำพูดตอนหลัง

上述译文的意思译得不到位，因为“前言不搭后语”的意思是指说话不连贯，给人有语无论次的感觉。พูดแบบกระท่อนกระแท่น หรือพูดแบบไม่ปะติดปะต่อ，所以整句话应译成：คำพูดตอนหน้าไม่ปะติดปะต่อกันกับคำพูดตอนหลัง。

19. 搭理 (P176) 我叫了他两声，他没～我。ฉันเรียกเขา 2 คำ เขาไม่ได้ตอบฉัน

上述的译文中，量词“คำ”用得不当，应改为“ครั้ง”。因为“两声”相当于“两次”或“两回”。

20. 答应 (P176) 喊了好几声，也没有人～ เรียกตั้งหลายคำ แต่ก็ไม่มีใครมารับ

同样的道理，两次“คำ”用得不当，应改为“ครั้ง”。

21. 沓 (P176) 一～信纸 จดหมายกองหนึ่ง

“จดหมายกองหนึ่ง”变成一沓信了，不符合原文的意思，故应改译成：กระดาษจดหมายกองหนึ่ง。

22. 打 (P177) 鸡飞蛋～ ไก่ก็บินไปไข่ก็แตก

“鸡飞蛋打”是句成语，鸡飞走了，蛋打破了，比喻两头落空，一无所得，因此，应该在“ไก่ก็บินไปไข่ก็แตก”的后面补译上：“อุปมาว่าเสียหายหมดไม่ได้อะไรสักอย่าง หรือล้มเหลวทั้งหมด”。

～毛衣 ถักเสื้อขนสัตว์

一般来说，毛衣应译作 เสื้อไหมพรม。

～前站 เป็นหน่วยระวังหน้า

这种译法没有将“打前站”的意思译到位。“打前站”的意思是行军或集体出行的时候，先有人到将要停留或到达的地点去办理食宿等事务，叫打前站，因此笔者以为应译成“หน่วยเตรียมการล่วงหน้า”หรือ“ไปเป็นกองหน้า (เพื่อจัดเตรียมที่พักและอาหารการกินระหว่างการเดินทางหรือเดินทางหมู่)”；其实译者在译[打前站]一词时（P180）就译得不错。

～马虎眼 เล่นมองผ่าน ๆ

“打马虎眼”的意思是故意装糊涂蒙混骗人，译者将其译成“เล่นมองผ่าน ๆ”，属于词不达意，笔译认为应译成“แกล้งโง่; แกล้งทำเป็นไม่รู้”更恰当些。其实译者在译“打马虎眼”一词时（P179）就译得不错，同样是犯了首尾不呼应，前后矛盾的错误。

23. 大 (P181) 你的孩子现在多～了? ขณะนี้เด็กของคุณโตขนาดไหนแล้ว

在上述句子中的“多大”是指问孩子的年龄多大，不是问孩子“长得多大”，因此整句话应译成：ขณะนี้ลูกของคุณอายุเท่าไร?。

24. 大概 (P183) 雪并没有多厚，～在半夜就不下了 หิมะก็ไม่ค่อยจะหนาเท่าไร ดูเหมือนคืนนี้อาจจะไม่ตกลงมาอีกก็ได้

上述的译文中，后半句没有译好，应改译成“ดูเหมือนตอนเที่ยงคืนหิมะก็จะหยุดตกแล้ว”。

25. 大将 (P184) 1.นายพล 2.นายทหารระดับนายพล

上述的两种译法统一改译成“พลเอกพิเศษ”即可。

26. 大尉 (P187) ร้อยเอก

“ร้อยเอก”是“上尉”，“大尉”应是“ร้อยเอกพิเศษ”

27. 带 (P190) ~徒弟 นำลูกศิษย์

这种译法尚译得很不到位，因为“带徒弟”在汉语里是指向自己的徒弟、学生传授有关的专业知识或技能，翻译成泰语时应译成“ถ่ายทอดวิชาความรู้ให้แก่ลูกศิษย์”或“ฝึกสอนเทคนิคให้แก่ลูกศิษย์”。

28. 袋 (191) 两~儿面 หมี่ 2 ถุง

这里的“两袋儿面”是指面粉，而不是面条，因此应译成“แป้งสาลี 2 กระสอบ”。

29. 袋子 (P191) 两~ ถุงหมี่

同样的道理，“面袋子”在这里应译成“กระสอบแป้งสาลี”或“ถุงแป้งสาลี”。

30. 得 (P209) 修这座水库~多少人力 งานซ่อมแซมอ่างเก็บน้ำนี้ต้องกำลังคนมากน้อยเท่าไร?

译者在上述的翻译中用“ซ่อมแซม”来解释“修”不够准确，“修”在这里是指“修建”，而非“修理”。因此正确的译法是：“งานก่อสร้างอ่างเก็บน้ำนี้ต้องใช้กำลังคนมากน้อยเท่าไร?”

快下雨了，要不快走，就~捱淋 ฝนตกหนักลงมาแล้ว ถ้าไม่เดินเร็ว ๆ ก็จะต้องเปียกฝนแน่ ๆ

笔者认为在上述的句子中“快走”应译为“รีบไป”而不是“เดินเร็ว ๆ”。

31. 低 (P212) 眼高手~ ตาสองมือต่ำ

上述的翻译没译到位，译者恐怕不明白其意思。“眼高手低”是句成语，是指“对事物要求的标准高，而自己实际的能力低”。因此，应在“ตาสูงมือต่ำ”的后面补充上“อุปมาว่าความปรารถนานั้นสูง แต่มีความสามารถต่ำ”。

32. 点¹ (P221) 重～ จุดหนัก

一般来说“重点”有两层意思：1.จุดสำคัญ; 2. 物理学上的承重点，จุดรับน้ำหนัก。

33. 动工 (P236) 这里正在动工，车辆不能通过 ที่นี่กำลังทำงานอยู่ รถผ่านไม่ได้

“ทำงาน”一般是指“工作”、“办事”，而这里的“动工”是指施工“ทำการก่อสร้าง”，因此应译成：ที่นี่กำลังทำการก่อสร้าง รถแล่นผ่านไม่ได้。

34. 度 (P244) 欢～假日 ผ่านวันหยุดด้วยความสุขยิ่ง

“欢度”译作“ผ่าน”不妥，要译成“ฉลอง”，如欢度国庆，不能译成ผ่านวันชาติ 要译成ฉลองวันชาติ。

35. 蠹 (P245) 流水不腐，户枢不～ น้ำที่ไหลอยู่เสมอจะไม่เน่า วงกบประตูหน้าต่างมอดจะไม่กิน

上述的译文尚不够准确。“流水不腐，户枢不蠹”这句成语的意思是：流动的水不会腐臭，经常转动的门轴不会被虫蛀。比喻经常运动的东西不易受侵蚀。因此，应译成：น้ำที่ไหลอยู่เสมอจะไม่เน่า วงกบประตูที่หมุนอยู่เสมอ มอดจะไม่กิน อุปมาว่า สิ่งที่มีการเคลื่อนไหวอยู่เสมอจะไม่มีถูกกัดกร่อนได้ง่าย。

36. 端 (P245) 尖～ ปลายที่แหลม

笔者认为，除上述的译法外，还用补充“สุดยอด”这层意思，如：尖端科学技术要译成：เทคนิคทางวิทยาศาสตร์อันสุดยอด，而不能译成：เทคนิคทางวิทยาศาสตร์ปลายที่แหลม。

37. 端砚 (P245) แทนผืนหมึกจีนที่ใช้เขียนพู่กันจีนที่ดีเยี่ยม

墨砚在中国有多个产地，“端砚”是用广东高要端溪地方出产的石头制成的砚台，是砚台上的上品。笔者认为“端砚”应译为：แทนผืนหมึกจีนที่ทำด้วยก้อนหินผลิตจากตวนซีในเขตเกาเยาของมณฑลกว๋างตุ้งซึ่งเป็นแทนผืนหมึกที่ดีเยี่ยม

38. 对 (P248) ～象 เป้าที่มุ่งหา

“对象”作为名词，应含有两层意思：1. 行动、思考时作为目标的人或事物，如：培养的对象、教育的对象；2. 特指恋爱的对方，如找对象、女儿的对象。因此在这里“对象”应译成：เป้าหมายหรือคู่รัก。

39. 对口相声 (P249) หมุนเวียนร้องเพลงลำตัดสลับกัน

上述的译法不完全准确，“相声”一词可译成“จำอวด”，所以笔者认为“对口相声”可译成：พูดจำอวด (ที่ตลกขบขันสลับกัน)。

40. 多边 (P252) ～会谈 การเจรจาหลายฝ่าย ～条约 สนธิสัญญาหลายฝ่าย ～贸易 การค้าหลายฝ่าย

上述的“多边”除译成“หลายฝ่าย”以外，笔者认为也可以用“พหุภาคี”取而代之，正如“双边”一样，除译成“สองฝ่าย”以外，也还可以译成“ทวิภาคี”。

41. 房¹ (P275) 客～ ห้องรับแขก

“ห้องรับแขก” 是指“客厅”。“客房”应译成：ห้องพักโรงแรม；ห้องพักสำหรับแขก。

42. 粉 (P286) 凉～ หมีเย็น

“凉粉”应译成 วุ้น，而不是 หมีเย็น。

43. 风 (P288) 晒干～净 ตากลมและตากแดดให้สะอาด

“风净”是指“ปัดให้สะอาด”所以整句应译成：ตากแดดให้แห้ง และปัดให้สะอาด。

44. 风调雨顺 (P290) ฟ้าฝนดี

“风调雨顺”这句成语是指风雨适合农时，所以译成：ฝนฟ้าตกต้องตามฤดูกาล；ฝนฟ้าอำนวย。

45. 芙蓉 (P295) 出水～ ดอกบัวโผล่พ้นผิวน้ำ

“出水芙蓉”是比喻诗文清新不俗。也形容天然艳丽的女子。因此，应在原有的基础上补译：อุปมาว่าการประพันธ์บทกลอนนั้นได้ดีมาก หรือหมายถึงหญิงสาวที่สวยงาม。

46. 服 (P296) 西～ ชุดใหญ่

“西服”一词流行的说法应该是：ชุดสากล；ชุดสูท。

47. 府 (P299) 政～ ทำเนียบรัฐบาล

这样译不准确，“ทำเนียบรัฐบาล”是指：政府官邸，国务院。所以上述的译文中应将“ทำเนียบ”一词删除。

48. 够 (P343) ～不着 ไม่ได้ระดับ ไม่ได้ระดับมาตรฐาน

笔者认为上述的译法不够准确，因为“够不着”是指手伸不到要取东西的地方，因此应译成：(มือ) ยื่นไม่ถึง；เอื้อมไม่ถึง。

49. 姑 (P345) 三～六婆 บรรดาแม่ชีทั้งหลาย

这种译法不准确。三姑：尼姑、道姑、卦姑（点卦的）；六婆：牙婆（介绍人口买卖从中取利的妇女）、媒婆、师婆（女巫）、虔婆（鸨母）、药婆（给人治病的人）、稳婆（接生的）。在旧社会里，三姑六婆往往借这类身分干坏事，因此“三姑六婆”通常比喻不务正业的妇女。因此，可以翻译成：ผู้หญิงที่มีอาชีพลึกลับ; ผู้หญิงที่หาเงินด้วยการโกหกตอแหล。

50. 归 (P365) 众望所～ มวลชนได้น้อมศรัทธาอยู่ในจุดเดียวกัน

这种译法不准确，因为“众望所归”这句成语的意思是：众人的信任，希望归向某人，多指得到大家的信赖，希望他担任某项工作。因此，应译成：ได้รับความไว้วางใจจากทุกผู้ทุกนาม (ให้ดำรงตำแหน่ง)。

51. 海啸 (P381) เสียงลูกคลื่นโหมซัดหาดดังคำรามครั่นครั่น

目前一般都译成：คลื่นยักษ์สึนามิ (อันเกิดจากแผ่นดินไหวใต้ทะเลหรือพายุ)。

52. 好在 (P390) 我有空再来，～离这不远。เวลาผมจะมาก็ ดีที่มันห่างจากที่นี่ไม่ไกลนัก

这样译尚不够准确，前半句“我有空再来”应译成：“ถ้าหากผมว่างก็จะมาอีก”更好些。

53. 河 (P395) 护城～ คลองป้องกันประเทศ

“护城河”译成“คูเมือง”就可以了。

54. 荷包蛋 (P396) ไข่สุกที่ปอกเปลือกออก

“荷包蛋”译成：“ไข่ดาว”就可以了。

55. 横 (P401) 人行～道 ทางเดินเท้าที่ตัดขวาง

其实译成：“ทางม้าลาย”就可以了。

56. 后¹ (P408) 先来～到 มาก่อนถึงทีหลัง

上述的译文不准确。“先后来后”的意思是按照来到的先后确定次序。因此应译成：เรียงลำดับหน้าหลัง; มาก่อนก็ใช้สิทธิ์ก่อนมาทีหลังก็ใช้สิทธิ์ทีหลัง。其实译者在译“先后来后”（P1142）就译得很好。

57. 胡 (P413) ～椒 พริกต่างประเทศ

译成：“พริกไทย”就可以了。

58. 近朱者亦，近墨者黑 (P520) ใกล้สีแดงก็แดง ใกล้สีดำก็ดำ อุปมาว่าใกล้คนดีก็ดี ใกล้คนเลวก็เลว

笔者认为，为了让广大读者进一步了解中泰两国的语言文化，在此可以补译上在泰语里意思与其近似的成语：ตรงกับสำนวนไทยว่า เข้าหงส์เป็นหงส์ เข้ากาเป็นกา; คบคนพาลพาลไปหาผิด คบบัณฑิต บัณฑิตพาไปหาผล。

59. 目不识丁 (P726) ไม่รู้หนังสือแม้แต่ตัวเดียว

“目不识丁”这句话的来历是在《旧唐书·张弘靖传》：‘今天下无事，汝辈挽得两石力弓，不如识一丁字’。据说‘丁’应写作‘个’，因字形相近而误，后来形容人不识字说‘不识一丁’或‘目不识丁’。ตรงกับสำนวนไทยว่า “ก ข ไม่กระดิกหู” หมายความว่าไม่รู้หนังสือแม้แต่ตัวเดียว。

60. 拿 (P729) 这件事儿你～得稳吗? เรื่องนี้คุณจับได้มั่นไหม

这样的译法尚译不到位，因为“拿”在这里不是“จับ”，而是指“掌握”、“把握”，笔者认为可以译成：เรื่องนี้ในที่สุดคุณแน่ใจหรือ? 。

61. 司 (P985) 外交部礼宾～ กรมพิธีการแห่งกระทรวงต่างประเทศ

准确的应译为：กรมพิธีการทูตแห่งกระทรวงการต่างประเทศ。

62. 雪中送炭 (P1212) ให้ทานในระหว่างที่อยู่กลางหิมะ อุปมาว่าให้ความช่วยเหลือใน
ขณะที่ตกทุกข์ได้ยาก

笔者认为，在上述的译文中，前半句改译成：“ส่งถ่านร้อน ๆ ไปให้ผู้ที่อยู่
อยู่ในหิมะ” 显得更符合直译法，另外“ให้ทาน”一词是“布施”、“施
舍”的意思，用在这里不恰当。

63. 夷¹ (P1264) ~为平地 ทำลายราบ; ทำลายให้เป็นพื้นราบ

笔者认为，为了译得形象起见，还可补译为：“ราบเป็นหน้ากลอง”。

三、属于笔误

1. 赤字 (P136) ตัวแดง (หมายถึงค่าใช้จ่ายมากกว่ารายรับซึ่งต้องเป็นตัวเลขแดง) ตัวเลข
เกินดุล

在上述的译文中应将“ตัวเลขเกินดุล”改为“ตัวเลขขาดดุล”。

2. 余 (P169) ~黄瓜片 ลวกแผ่นฟักทอง

“ฟักทอง”是指南瓜，不是黄瓜，故应译成：ลวกแผ่นแตงกวา。

3. 存执 (P172) สมุดคู่ฝาก (ที่ทางธนาคารมอบให้แก่ผู้ฝากเงินสำหรับเป็นหลักฐาน)

上述的译文内容应该为：ต้นข้าว。

4. 存折 (P174) ต้นข้าว

应将 ต้นข้าว 改译成：สมุดคู่ฝาก (ที่ทางธนาคารมอบให้แก่ผู้ฝากเงินสำหรับเป็น
หลักฐาน)。

5. 的 (P218) 无~放矢 ไม่ยิงธนูโดยปราศจากเป้า

上述译句中的“ไม่”是多余的，正确的译法是“ยิ่งธนูโดยปราศจากเป้า”。

6. 扼腕 (P257) ～太息 ถอดถอนด้วยความเศร้าสร้อย

正确的应该是“扼腕叹息”，不是“扼腕太息”，译成：ถอนใจด้วยความเสียดาย 更好些。

7. 馆 (P360) 理发～ ห้องตัดผม

照相～ ห้องถ่ายรูป

上述的“ห้อง”改译成“ร้าน”更恰当。

8. 喝西北风 (P392) กินลมตะวันตกเฉียงใต้ อุปมาว่าไม่มีอะไรจะกิน

译文中的“กินลมตะวันตกเฉียงใต้”应改译成：“กินลมตะวันตกเฉียงเหนือ”。

9. 施 (P937) 措～ จัดการ

“措施”不能译成“จัดการ”，要译成“มาตรการ”。

10. 下¹ (P1136) 往～看 เอาลงข้างล่าง

译得不对，应译成：“มองลงข้างล่าง”。

11. 包裹 (P31) 我到邮局寄～去 เขาไปส่งห่อไปรษณีย์ภัณฑ์ที่ทำการไปรษณีย์

译文中的“เขา”是第三人称，而原句中“我”是属于第一人称，故应将“เขา”改译成“ผม”或“ฉัน”。

12. 出神 (P146) 小英靠在爷爷的膝盖上，听得出神 เสียวอิงนอนซบอยู่บนตักของพ่อ แล้วก็ฟังจนเพลิน

在上述的译文中，人称代词没用对，因为“พ่อ”是“爸爸”或“父亲”，而“爷爷”应是“ปู่”或“คุณปู่”。

四、其他

1. 客家 (P569) คนชาวแคะเป็นชนชาติจีนอันที่โยกย้ายจากภาคเหนือตั้งแต่สมัยปลายราชวงศ์จิ้นตะวันตก และปลายราชวงศ์ซ่งเหนือ และค่อยอพยพไปยังภาคใต้, ปัจจุบันกระจายอยู่ตามมณฑลกว่านตง, ฟูเจี้ยน, กว่างซี, เจี้ยนซี, หูหนานเป็นอาทิ。

在上述的译文中, 有些地方要更正一下, 首先应将“ชนชาติชาวแคะ”改成“ชนชาวแคะ”或“จิ้นแคะ”, “แคะ”一般是指“小矮人”, 用在这里不对。其次是有关省份的译名如: กว่างตง 应改成“กว่างตง”或“กว่างตุง”, “กว่านซี”应改成“กว่างซี”, “เจี้ยนซี”应改成“เจียงซี”。

2. 长安 (P111) นครฉางอัน นครนี้เคยเป็นเมืองหลวงในสมัยราชวงศ์ถังและราชวงศ์ฮั่น ปัจจุบันอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของเมืองซีอันในมณฑลเจียงซี โดยทั่วไปจะเรียกกันว่า นครตูเจิง 都城。

在上述的译文中“เจียงซี”一词译得不对, “陕西省”应译作“มณฑลส่านซี”, 而不是“มณฑลเจียงซี”。

在整本词典中, 笔者发现无论是借用外来语来翻译、地名的音译或人称代词的翻译出现偏误的例子还有不少, 但限于篇幅, 笔者在此不再一一列举, 希望杨汉川先生在今后的修订过程中予以更正。但无论如何, 杨汉川先生靠一己之力, 辛勤耕耘多年, 终于成就了一本大词典, 为社会做出了贡献, 这是难能可贵的, 但话又得说回来, 编写词典是一项学术性很强的

工作，作为工具书，必须给读者一个准确的解答。笔者与杨汉川先生素昧平生，亦未曾谋面，只是出于一种责任，在此斗胆所言，实乃一孔之见，望杨汉川先生与海内外学者不吝批评指正，以共同促进学术事业的健康发展。

เอกสารอ้างอิง

中国社会科学院语言研究所词典编辑室 1973《现代汉语词典》

商务印书馆

汉英双语《现代汉语词典》（2002 年增补本）中国社会科学院语言研究所词典编辑室. 外语教学与研究出版社.

常晓帆《实用成语词典》知识出版社.

马国凡《成语》人民出版社

เงิน ทองหลิน 2554 การศึกษาเปรียบเทียบสำนวนจีนและสำนวนไทย. สำนักพิมพ์สถาบัน
ขงจื้อ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.